

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 774/2022 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om att trygga rätten till vård i livets slutskede i hela landet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 774/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Päivi Räsänen /kd:

Varför har regeringen inte lagt fram den proposition som expertgruppen som tillsatts av social- och hälsovårdsministeriet föreslår i sin slutrapport, vilken tryggar rätten till vård i livets slutskede i hela Finland,

på vilket sätt stärks kompetensen inom den palliativa vården och

ämnar regeringen främja målet att integrera palliativ vård och vård i livets slutskede i social- och hälsovårdens servicesystem så att servicekedjan omfattar alla enheter inom hälso- och socialvården som erbjuder vård i livets slutskede?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Förslagen från expertarbetsgruppen för livets slutskede gäller till exempel stödjandet av klientens och patientens självbestämmanderätt i livets slutskede och skyldigheten att ordna palliativ vård och vård i livets slutskede. I förslaget som gäller sjukförsäkringslagen föreslås deltagande i vård i livets slutskede av en allvarligt sjuk närstående som grund för att få specialpenning.

Social- och hälsovårdsministeriet har utvärderat förslagen, den fortsatta beredning som de förutsätter och sambanden med lagberedningen, där man kan föreslå att nödvändiga ändringar genomförs. Det centrala i dessa är sambandet med den övriga lagstiftningen om klientens och patientens rättigheter samt om relevanta tjänster. Metoderna för att stärka patientens och klientens självbestämmanderätt inom social- och hälsovården samt i lagstiftningen ska utredas i större utsträckning. Med tanke på enhetligheten i lagstiftningen och de övriga anvisningarna bör ärendet bedömas som en helhet.

Hösten 2022 tillsatte social- och hälsovårdsministeriet en utredningsperson för att utreda den förmån som betalas till en anhörig eller närstående under tiden för deltagande i vården i livets slutskede. Uppgiften var att bedöma behovet av förmånen i fråga, förmånens form och innehåll samt

kostnadseffekterna. Utredningen som utarbetades av professor emeritus i arbetsrätt Seppo Koskinen blev klar i slutet av förra året. Utredningspersonens rapport ger en grund för det fortsatta arbete som eventuellt ska genomföras under nästa regeringsperiod och presenterar olika modeller för hur ledigheten för vård i livets slutskede ska genomföras.

Expertarbetsgruppen för livets slutskede och dess underarbetsgrupper utvecklade ett så kallat kompetenspass för vård i livets slutskede, en webbkurs från THL som är en utbildning på basnivå om ämnesshelheter som har att göra med vård i livets slutskede. Enligt uppgifter som social- och hälsovårdsministeriet fått hade nästan 18 000 intyg över avlagda kompetenspass på finska och över 700 stycken på svenska utfärdats före februari 2023.

Social- och hälsovårdsministeriet konstaterar att 24 § i hälso- och sjukvårdslagen redan nu innehåller en skyldighet att ordna sjukvårdstjänster där palliativ vård och vård i livets slutskede ingår. År 2021 genomförde social- och hälsovårdsministeriet en ansökan om statsunderstöd för ett treårigt program gällande produktion och kvalitetsförbättring av den palliativa vården. Inom ramen för programmet har cirka 5,6 miljoner euro reserverats för regionala projekt för utveckling av den palliativa vården. Inom varje samarbetsområde genomförs följande utvecklingsprojekt: Utveckling av den palliativa kompetensen inom hemsjukhusverksamheten, etablering av centra för palliativ vård i välfärdsområdena, utveckling av kompetensen inom palliativ vård och terminalvård för personalen inom boendeservice och hemvård, utveckling av den palliativa vården för barn och unga och utveckling av digitala palliativa tjänster.

Tillgången till palliativ vård förbättras genom att servicen vid det palliativa hemsjukhuset görs tillgänglig för alla och genom att samarbetet mellan olika serviceproducenter stärks. Varje välfärdsområde ska ha en plan och en servicekedja för palliativ vård. Målet är enhetliga praxis på riksnivå. Projektet ska främja integreringen av resultaten från det som en del av verksamheterna så att de nya funktioner och verksamhetsmodeller som uppnåtts kan fortsätta även efter att projektet avslutats. Social- och hälsovårdsministeriet kommer att följa upp inrättandet av palliativa centraler inom ramen för programmet och utvärdera eventuella ytterligare åtgärder som behövs.

Helsingfors 9.3.2023

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru